

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమన్నిగమాంతమహాదేశికైః అనుగృహీతా

॥ శ్రీవరదరాజపంచాశత్ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీవరదరాజపంచాశత్ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

ద్విరదశిఖరిసీమ్నా సద్మవాన్ పద్మయోనేః

తురగసవనవేద్యాం శ్యామళో హవ్యవాహః ।

కలశజలధికన్యావల్లరీకల్పశాఖీ

కలయతు కుశలం నః కోఽపి కారుణ్యరాశిః ॥ 1 ॥

యస్యానుభావమధిగంతుమశక్నువంతో

ముహ్యంత్యభంగురధియో మునిసార్వభౌమాః ।

తస్యైవ తే స్తుతిషు సాహసమశ్నువానః

క్షంతవ్య ఏష భవతా కరిశైలనాథ ॥ 2 ॥

జానన్ననాది విహితానపరాధవర్గాన్

స్వామిన్ భయాత్ కిమపి వక్తుమహం న శక్తః ।

అవ్యాజవత్సల తథాపి నిరంకుశం మాం

వాత్సల్యమేవ భవతో ముఖరీకరోతి ॥ 3 ॥

కిం వ్యాహరామి వరద స్తుతయే కథం వా

ఖద్యోతవత్ ప్రలఘుసంకుచితప్రకాశః ।

తన్నే సమర్పయ మతిం చ సరస్వతీం చ

త్వామంజసా స్తుతిపదైర్యదహం ధినోమి ॥ 4 ॥

మచ్ఛక్తిమాత్రగణనే కిమిహస్తి శక్యం

శక్యేన వా తవ కరీష కిమస్తి సాధ్యం ।

యద్యస్తి సాధయ మయా తదపి త్వయా వా
కిం వా భవేద్ భవతి కించిదనీహమానే || 5 ||

స్తోత్రం మయా విరచితం త్వదధీనవాచా
త్వత్ప్రతయే వరద యత్ తదిదం న చిత్తం |
ఆవర్జయంతి హృదయం ఖలు శిక్షకాణాం
మంజాని పంజరశకుంతవిజల్పితాని || 6 ||

యం చక్షుషామవిషయం హయమేధయజ్వా
ద్రాఘీయసా సుచరితేన దదర్శ వేధాః |
తం త్వాం కరీశ కరుణాపరిణామతస్తే
భూతాని హంత నిఖిలాని నిశామయంతి || 7 ||

తత్తత్పదైరుపహితేఽపి తురంగమేధే
శక్రాదయో వరద పూర్వమలబ్ధభాగాః |
అధ్యక్షితే మఖపతౌ త్వయి చక్షుపైవ
హైరణ్యగర్భహవిషాం రసమన్వభూవన్ || 8 ||

సర్గస్థితిప్రళయవిభ్రమనాటికాయాం
శైలూషవద్వివిధవేషపరిగ్రహం త్వాం |
సంభావయంతి హృదయేన కరీశ ధన్యాః
సంసారవారినిధిసంతరణైకపోతం || 9 ||

ప్రాప్తోదయేషు వరద త్వదనుప్రవేశాత్
పద్మాసనాదిషు శివాదిషు కంచుకేషు |
తన్మాత్రదర్శనవిలోభితశేముషీకాః
తాదాత్మ్యమూఢమతయో నిపతంత్యధీరాః || 10 ||

మధ్యే విరించిశివయోర్విహితావతారః
 ఖ్యాతోఽసి తత్సమతయా తదిదం న చిత్రం ।
 మాయావశేన మకరాదిశరీరిణం త్వాం
 తానేవ పశ్యతి కరీశ యదేష లోకః ॥ 11 ॥

బ్రహ్మేతి శంకర ఇతీంద్ర ఇతి స్వరాడి -
 త్యాత్మేతి సర్వమితి సర్వచరాచరాత్మన్ ।
 హస్తీశ సర్వవచసామవసానసీమాం
 త్వాం సర్వకారణముశంత్యనపాయవాచః ॥ 12 ॥

ఆశాధిపేషు గిరిశేషు చతుర్ముఖేష్వ -
 ప్యవ్యాహతా విధినిషేధమయీ తవాజ్ఞా ।
 హస్తీశ నిత్యమనుపాలనలంఘనాభ్యాం
 పుంసాం శుభాశుభమయాని ఫలాని సూతే ॥ 13 ॥

త్రాతాఽఽపది స్థితిపదం భరణం ప్రరోహః
 ఛాయా కరీశ సరసాని ఫలాని చ త్వం ।
 శాఖాగతత్రిదశబృందశకుంతకానాం
 కిం నామ నాసి మహతాం నిగమద్రుమాణాం ॥ 14 ॥

సామాన్యబుద్ధిజనకాశ్చ సదాదిశబ్దాః
 తత్త్వాంతరభ్రమకృతశ్చ శివాదివాచః ।
 నారాయణే త్వయి కరీశ వహంత్యనన్యం
 అన్వర్థవృత్తిపరికల్పితమైకకంఠ్యం ॥ 15 ॥

సంచింతయంత్యఖిలహేయవిపక్షభూతం
 శాంతోదితం శమవతా హృదయేన ధన్యాః ।
 నిత్యం పరం వరద సర్వగతం సుసూక్ష్మం
 నిష్పందనందధుమయం భవతః స్వరూపం ॥ 16 ॥

విశ్వాతిశాయసుఖరూప యదాత్మకస్త్వం
 వ్యక్తిం కరీశ కథయంతి తదాత్మికాం తే |
 యేనాధిరోహతి మతిస్త్వదుపాసకానాం
 సా కిం త్వమేవ తవ వేతి వితర్కదోళాం || 17 ||

మోహాంధకారవినివర్తనజాగరూకే
 దోషా దివాఽపి నిరవగ్రహమేధమానే |
 త్వత్తేజసి ద్విరదశైలపతే విమృష్టే
 శ్లాఘ్యేత సంతమసపర్వ సహస్రభానోః || 18 ||

రూఢస్య చిన్మయతయా హృదయే కరీశ
 స్తంబానుకారిపరిణామవిశేషభాజః |
 స్థానేషు జాగ్రతి చతుర్వపి సత్త్వవంతః
 శాఖావిభాగచతురే తవ చాతురాత్యే || 19 ||

నాగాచలేశ నిఖిలోపనిషన్మనీషా -
 మంజూషికామరకతం పరిచిన్వతాం త్వాం |
 తన్వీ హృది స్ఫురతి కాఽపి శిఖా మునీనాం
 సౌదామనీవ నిభృతా నవమేఘగర్భా || 20 ||

జైదన్వతే మహతి సద్మని భాసమానే
 శ్లాఘ్యే చ దివ్యసదనే తమసః పరస్మిన్ |
 అంతఃకళేబరమిదం సుషిరం సుసూక్ష్మం
 జాతం కరీశ కథమాదరణాస్పదం తే || 21 ||

బాలాకృతేర్వటపలాశమితస్య యస్య
 బ్రహ్మాండమండలమభూదుదరైకదేశే |
 తస్యైవ తద్వరద హంత కథం ప్రభూతం
 వారాహమాస్థితవతో వపురద్భుతం తే || 22 ||

భక్తస్య దానవశిశోః పరిపాలనాయ
 భద్రాం నృసింహకుహనామధిజగ్ముషస్తే ।
 స్తంభైకవర్జమధునాఽపి కరీశ నూనం
 త్రైలోక్యమేతదఖిలం నరసింహగర్భం ॥ 23 ॥

క్రామన్ జగత్ కపటవామనతాముపేతః
 త్రేధా కరీశ స భవాన్ నిదధే పదాని ।
 అద్యాపి జంతవ ఇమే విమలేన యస్య
 పాదోదకేన విధృతేన శివా భవంతి ॥ 24 ॥

యేనాచలప్రకృతినా రిపుసంక్షయార్థీ
 వారాం నిధిం వరద పూర్వమలంఘయస్త్యం ।
 తం వీక్ష్య సేతుమధునాపి శరీరవంతః
 సర్వే షడూర్మిబహుళం జలధిం తరంతి ॥ 25 ॥

ఇత్థం కరీశ దురపహ్నావదివ్యభవ్య -
 రూపాన్వితస్య విబుధాదివిభూతిసామ్యాత్ ।
 కేచిద్విచిత్రచరితాన్ భవతోఽవతారాన్
 సత్యాన్ దయాపరవశస్య విదంతి సంతః ॥ 26 ॥

సౌశీల్యభావితధియా భవతా కథంచితే
 సంఛాదితానపి గుణాన్ వరద త్వదీయాన్ ।
 ప్రత్యక్షయంత్యవికలం తవ సన్నికృష్టాః
 పత్యుస్త్విషామివ పయోదవృతాన్ మయూఖాన్ ॥ 27 ॥

నిత్యం కరీశ తిమిరావిలదృష్టయోఽపి
 సిద్ధాంజనేన భవతైవ విభూషితాక్షాః ।
 పశ్యంతుపర్యుపరి సంచరతామదృశ్యం
 మాయానిగూఢమనపాయమహానిధిం త్వాం ॥ 28 ॥

సద్యస్త్యజంతి వరద త్వయి బద్ధభావాః
 పైతామహాదిషు పదేష్వపి భావబంధం ।
 కస్మై స్వదేత సుఖసంచరణోత్సుకాయ
 కారాగృహే కనకశృంఖలయాఽపి బంధః ॥ 29 ॥

హస్తీశ దుఃఖవిషదిగ్ధఫలానుబంధి -
 న్యాబ్రహ్మకీటమపరాహతసంప్రయోగే ।
 దుష్కర్మసంచయవశాద్ దురతిక్రమే నః
 ప్రత్యస్తమంజలిరసౌ తవ నిగ్రహస్తే ॥ 30 ॥

త్వద్భక్తిపోతమవలంబితుమక్షమాణాం
 పారం పరం వరద గంతుమనీశ్వరాణాం ।
 స్వైరం లీలంఘయిషతాం భవవారిరాశిం
 త్వామేవ గంతుమసి సేతురభంగురస్త్యం ॥ 31 ॥

అశ్రాంతసంసరణఘర్మనిపీడితస్య
 భ్రాంతస్య మే వరద భోగమరీచికాసు ।
 జీవాతురస్తు నిరవగ్రహమేధమానః
 దేవ త్వదీయకరుణామృతదృష్టిపాతః ॥ 32 ॥

అంతః ప్రవిశ్య భగవన్నఖిలస్య జంతోః
 ఆసేదుషస్తవ కరీశ భృశం దవీయాన్ ।
 సత్యం భవేయమధునాపి స ఏవ భూయః
 స్వాభావికీ తవ దయా యది నాంతరాయః ॥ 33 ॥

అజ్ఞాతనిర్గమమనాగమవేదినం మాం
 అంధం న కించిదవలంబనమశ్నువానం ।
 ఏతావతీం గమయితుః పదవీం దయాళోః
 శేషాధ్వలేశనయనే క ఇవాతిభారః ॥ 34 ॥

భూయోఽపి హంత వసతిర్యది మే భవిత్రీ
 యామ్యాసు దుర్విషహవృత్తిషు యాతనాసు ।
 సమ్యగ్ భవిష్యతి తతః శరణాగతానాం
 సంరక్షితేతి బిరుదం వరద త్వదీయం ॥ 35 ॥

పర్యాకులం మహతి దుఃఖపయోనిధౌ మాం
 పశ్యన్ కరీశ యది జోషమవస్థితస్త్వం ।
 స్ఫారేక్షణేఽపి మిషతి త్వయి నిర్నిమేషం
 పారే కరిష్యతి దయా తవ దుర్నివారా ॥ 36 ॥

కిం వా కరీశ కృపణే మయి రక్షణీయే
 ధర్మాదిబాహ్యసహకారిగవేషణేన ।
 నన్వస్తి విశ్వపరిపాలనజాగరూకః
 సంకల్ప ఏవ భవతో నిపుణః సహాయః ॥ 37 ॥

నిర్యంత్రణం పరిణమంతి న యావదేతే
 నీరంధ్రదుష్కృతభవా దురితప్రరోహః ।
 తావన్న చేత్ త్వముపగచ్ఛసి శార్ఙ్గధన్వా
 శక్యం త్వయాపి న హి వారయితుం కరీశ ॥ 38 ॥

యావన్న పశ్యతి నికామమమర్షణో మాం
 భ్రూభంగభీషణకరాళముఖః కృతాంతః ।
 తావత్ పతంతు మయి తే భగవన్ దయాళోః
 ఉన్నిద్రపద్మకలికామధురాః కటాక్షాః ॥ 39 ॥

స త్వం స ఏవ రభసో భవదౌపవాహ్యః
 చక్రం తదేవ శితధారమహం చ పాల్యః ।
 సాధారణే త్వయి కరీశ సమస్తజంతోః
 మాతంగమానుషభిదా న విశేషహేతుః ॥ 40 ॥

నిర్వాపయిష్యతి కదా కరిశైలధామన్
 దుర్వారకర్మపరిపాకమహాదవాగ్నిం ।
 ప్రాచీనదుఃఖమపి మే సుఖయన్నివ త్వత్ -
 పాదారవిందపరిచారరసప్రవాహః ॥ 41 ॥

ముక్తః స్వయం సుకృతదుష్కృతశృంఖలాభ్యాం
 అర్చిర్ముఖైరధికృతైరతివాహితాధ్వా ।
 స్వచ్ఛందకింకరతయా భవతః కరీశ
 స్వాభావికం ప్రతిలభేయ మహాధికారం ॥ 42 ॥

త్వం చేత్ ప్రసీదసి తవాస్మి సమీపతశ్చేత్
 త్వయ్యస్తి భక్తిరనఘా కరిశైలనాథ ।
 సంసృజ్యతే యది చ దాసజనస్త్వదీయః
 సంసార ఏష భగవన్నపవర్గ ఏవ ॥ 43 ॥

ఆహూయమానమనపాయవిభూతికామైః
 ఆలోకలుప్తజగదాంధ్యమనుస్మరేయం ।
 ఆలోహితాంశుకమనాకులహేతిజాలం
 హైరణ్యగర్భహయమేధహవిర్భుజం త్వాం ॥ 44 ॥

భూయో భూయః పుళకనిచితైరంగక్షరేధమానాః
 స్థూలస్థూలాన్ నయనముకుళైర్విభ్రతో బాష్పబిందూన్ ।
 ధన్యాః కేచిద్వరద భవతః సంసదం భూషయంతః
 స్వాంతైరంతర్వినయనిభృతైః స్వాదయంతే పదం తే ॥ 45 ॥

వరద తవ విలోకయంతి ధన్యాః
 మరకతభూధరమాతృకాయమాణం ।
 వ్యపగతపరికర్మవారవాణం
 మృగమదపంకవిశేషనీలమంగం ॥ 46 ॥

అనిభృతపరిరంభైరాహితామిందిరాయాః
 కనకవలయముద్రాం కంఠదేశే దధానః |
 ఫణిపతిశయనీయాదుత్థితస్త్వం ప్రభాతే
 వరద సతతమంతర్మానసం సన్నిధేయాః || 47 ||

తురగవిహగరాజస్యందనాందోళికాది -
 ష్వధికమధికమన్యామాత్మశోభాం దధానం |
 అనవధికవిభూతిం హస్తిశైలేశ్వరం త్వాం
 అనుదినమనిమేషైర్లోచనైర్నిర్విశేయం || 48 ||

నిరంతరం నిర్విశతస్త్వదీయం
 అస్పృష్టచింతాపదమాభిరూప్యం |
 సత్యం శవే వారణశైలనాథ
 వైకుంఠవాసేఽపి న మేఽభిలాషః || 49 ||

వ్యాతన్వానా తరుణతుళసీదామభిః స్వామభిఖ్యాం
 మాతంగాద్రౌ మరకతరుచిం పుష్ణతీ మానసే నః |
 భోగైశ్వర్యప్రియసహచరైః కాఽపి లక్ష్మీకటాక్షైః
 భూయః శ్యామా భువనజననీ దేవతా సన్నిధత్తాం || 50 ||

ఇతి విహితముదారం వేంకటేశేన భక్త్యా
 శ్రుతిసుభగమిదం యః స్తోత్రమంగీకరోతి |
 కరిశిఖరివిటంకస్థాయినః కల్పవృక్షాత్
 భవతి ఫలమశేషం తస్య హస్తాపచేయం || 51 ||

|| ఇతి శ్రీవరదరాజపంచాశత్ సమాప్తా ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||